

Česká literární tvorba na internetu, nástup kyberliterárních žánrů (netart, kyberpunk, blog, fan fiction ad.)

[Osobní data ke kapitole](#)

[Obsah kapitoly](#)

4 Česká literární tvorba na internetu. Nástup kyberliterárních žánrů (netart, kyberpunk, blog, fan fiction ad.)

4.1 Amatérské literární umění na internetu

4.2 Netart

4.3 Kyberkultura a kyberpunk

4.4 Fan fiction

[Text kapitoly](#)

Cíle

Po prostudování této kapitoly budete umět:

- definovat pojmy netart, kyberkultura, kyberpunk, kyberliteratura,
- objasnit pojem kolaborativní literatura,
- vymezit pojem hypertextová povídka a uvést příklady,
- orientovat se v oblasti fan fiction a uvést aktuální příklady z dané oblasti,
- orientovat se v internetových stránkách pro danou oblast.

Průvodce studiem

Kapitola nazvaná Česká literární tvorba na internetu, nástup kyberliterárních žánrů může znít pro některé z účastníků kurzu poněkud zvláštně. Můžeme však říci, že tato kapitola tvoří jakýsi celek informací, které spolu vzájemně souvisí, a na konci online studia této kapitoly byste se měli bez výraznějších problémů orientovat v dané problematice. Na začátek se podíváme především na české amatérské literární umění na internetu, další části jsou přehledně rozděleny a každá z nich obsahuje množství odkazů a další příklady pro celkové porozumění. Závěr kapitoly je doplněn analýzou ICT zdrojů dané oblasti a další literaturou.

Literatura na internetu

V této podkapitole se podíváme na internetovou literární tvorbu. Bude se jednat o amatérské literární umění, dále oblast netartu jako moderního typu umění, budeme se také věnovat kyberkultuře a příbuzným jevům. Zmíníme také umělce, kteří významně přispívají k rozšiřování dané oblasti a neopomeneme ani fenomén fan fiction.

4.1 Amatérské literární umění na internetu

České amatérské literární umění je na internetu zastoupeno několika servery, které za chvíli přiblížíme. Na těchto serverech publikují autoři, kteří chtějí zůstat v anonymitě, ale i autoři, kteří své dílo šíří pod vlastním jménem. Jedná se pouze o publikování jednotlivých děl či sbírek, neuvádíme díla, která jsou tvořena kolaborativně.

Písmák

<http://www.pismak.cz/>

Uživatel:
Heslo:
 chci být viděn

Nemáte účet? [Založte si!](#)

Seznam děl

Zlatý výběr.

Datum	Název	Autor	Kategorie
12.04.2010	kloaka 1 - 2/2010	CrawlingChaos	Knihy, časopisy
19.04.2010	Oddělení spálení	Smetiprach	Miniatury, hříčky
21.07.2009	neviditelná	Fouckault	Volné verše
20.12.2007	světlo už neuzvedne sebe	overflow	Miniatury, hříčky
01.04.2010	Případ	Jinovata	Volné verše

Věnujte prosím zvýšenou pozornost dílům s málo kritikami: [Seznam děl s málo kritikami](#)

Autoři doporučují

<< 1 >>

Datum	Název	Autor	Kategorie	Přečteno	Kritik	Tip	Poslední	A	V
05.05.2010	o základech	zblblýptáček	Směšené verše	2	0	0			0
05.05.2010	Bajka o kočce Miné aneb o kom se nemňouká	Garay	Miniatury prozaické	22	8	4	Bíša	05.05.2010 14:33:24	0
05.05.2010	Sedmého července	hynkovo	Směšené verše	6	2	0	Mimoň	05.05.2010 14:13:05	0
05.05.2010	jazykovádná úvaha	aleš-novák	Citáty	13	2	2	Garay	05.05.2010 14:00:55	0
05.05.2010	Ani slunko to nerozsvítí	Impresse	MIMO	10	0	0			0
05.05.2010	Ulrich a Božena	Prosecký	Povídky	22	5	3	Garay	05.05.2010 14:03:32	* 0
05.05.2010	Představujisíté	Whitesnake	Vázané verše	114	15	12	Mimoň	05.05.2010 14:17:21	* 0
05.05.2010	Ve staré čtvrti	Presbyter	Vázané verše	9	2	2	Garay	05.05.2010	0

Server Písmák je řazen mezi české nejnavštěvovanější servery s amatérským literárním uměním. Byl založen v roce 1997. V roce 2005 server navázal spolupráci s Literární akademií (soukromou vysokou školou Josefa Škvoreckého), na serveru vznikají nové projekty v podobě nové redakce, 1. ročníku soutěže v rámci spolupráce s Festivalem spisovatelů Praha ad. Písmák na svých stránkách měsíčně (nebo v jiných intervalech) pořádá několik pravidelných soutěží (např. Povídka měsíce, Koule či Romantik). Písmák na [Českém rozhlasu](#).

Blue World

<http://www.blueworld.cz/main.php>

Stránka nabízí prostor pro publikování děl začínajícím autorům, existuje od roku 2001. Díla jsou přehledně členěna dle kategorií.

Liter

<http://liter.cz/>

Poeta

<http://www.poeta.cz/>

Poeta.cz
moderní literární server

Epika

<http://www.epika.cz/>

Literární server
EPIKA

Nejen amatérská literární díla a soutěže

Login: Heslo: [Přihlásit](#)

[Autoři](#) | [Spolky](#) | [Díla](#) | [Knihy](#) | [Aréna](#) | [Pohár](#) | [Adresář](#) | [Registrace](#) | [Formuláře](#) | [Nápověda](#) | [Kontakt](#)

Literární server EPIKA // díla

DÍLA

Epika doporučuje

Název díla	Ikony	Autor	Druh	Obsah	Návštěv	Hodnocení
čas na lásku		jozifek	ostatní	o lásce	87	30,5,0 *
U řeky		Sisinka	lyrika	o přírodě	235	100,10,0 *
dlane		MikroB	lyrika	o smutku	26	0,0,0 *
Jsi mi blíž		Tessa	lyrika	o lásce	59	100,8,0 *

Výběr děl

kategorie obsah ikony pohár [vyber díla](#)

Fulltext

Řadit dle: [**čas vložení](#) | [návu](#) | [počtu návštěv](#) | [oblíbenosti](#)

Díla, v databázi je celkem **10176** děl, list 1/509. [|-->>](#)

Název díla	Ikony	Autor	Druh	Obsah	Návštěv	Hodnocení
čas na lásku		jozifek	ostatní	o lásce	87	30,5,0 *
U řeky		Sisinka	lyrika	o přírodě	235	100,10,0 *
dlane		MikroB	lyrika	o smutku	26	0,0,0 *
Jsi mi blíž		Tessa	lyrika	o lásce	59	100,8,0 *
Jak si náš svn našel přítelkyni		olunkas	fejeton	o lidech	69	100,3,0 *

Info box

14:58 - Přihlásil(a) se [Tlouje](#)
 14:49 - Nová kritika u díla [Vlčí](#)
 14:48 - Přihlásil(a) se [Sidy](#)
 14:35 - Nová kritika u díla [Nové koberec](#)
 14:30 - Přihlásil(a) se [Medvěd](#)
 14:29 - Nová kritika u díla [Závratné, tajemně zvěstování](#)
 14:28 - Přihlásil(a) se [Sisinka](#)
 14:23 - Přihlásil(a) se [Pendrek](#)
 14:22 - Přihlásil(a) se [Albireo](#)
 14:19 - Přihlásil(a) se [Vesuvanka](#)

Naše knihy

Rozhovory na netu ...

Začátkem března jsme vydali knihu **Rozhovory na netu** aneb zpověď ženy lapané internetovou seznamkou. Podrobnosti naleznete [ZDE](#).

Básnická sbírka OBRAZY

Koncem března

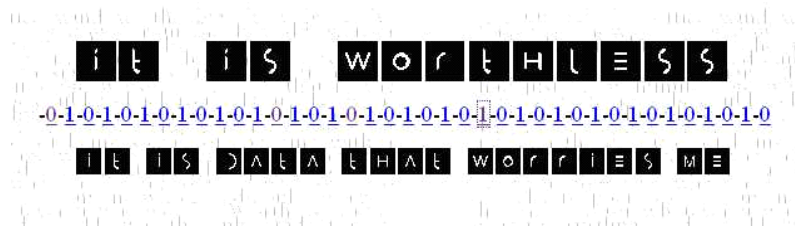
Totem

<http://www.totem.cz/>

V sekci Váš prostor nabízí Totem možnost publikovat vlastní díla. Vše je opět členěno do rubrik.

4.2 Netart

Netart využívá internet jako médium pro vytvoření uměleckého díla. Jeho vznik (1994) byl a je závislý na rozvoji počítačových sítí a na grafických a mediálních možnostech. Nejedná se o umění na internetu, ale umění, které vzniká pomocí internetu samotného a k jeho tvorbě a prohlížení je nutná počítačová síť. Netart tedy využívá jako médium možnosti a principy internetu. Z uměleckého hlediska je možné jej klasifikovat do oblastí jako jsou hypertextové příběhy, koláže, interaktivní projekty apod. Podrobné informace o netartu jsou k dispozici na [následující adrese](#).

Mezi významné české netartové umělce můžeme zařadit například **Štěpána Kotrbu**, odkaz na jeho webové stránky je [zde](#).

Markéta Baňková prorazila do světa netartového umění dvěma projekty, a to **NYCMap** a **City**.

Na příklady dalších netartových projektů se podívejte zde:

<http://www.grammatron.com/index2.html>
http://www.grammatron.com/gtronbeta/data_388.html
<http://www.superbad.com/1/bee/bee.html>
<http://www.netart.kvalitne.cz/>

Další odkazy pro zájemce o netartu:
Art on the Net <http://www.art.net/>
Net-art <http://www.net-art.org/>

4.3 Kyberkultura a kyberpunk

Kyberkulturu lze charakterizovat jako postmoderní společenské hnutí či subkulturu, která se vyvíjí společně s rozvojem sítí a dalších technických novinek. Macek (2004) definuje kyberpunk jako soubor kulturních a symbolických praktik spojených s novými technologiemi, jejíž nástup se datuje počátkem devadesátých let.

Kyberpunk (cyberpunk) můžeme charakterizovat jako literární subžánr, který vznikl v osmdesátých letech a navazuje na tehdejší sci-fi. Do této literatury a celé subkultury se promítají globální problémy společnosti, otázky životního prostředí a technický vývoj. V širším smyslu je kyberpunk kulturní a společenský fenoménem, který klade důraz na svobodu informace a volný životní styl. Kyberpunková literatura na rozdíl od klasické science fiction často zahrnuje detektivní zápletku.

Opět Vám nabízíme množství odkazů k prozkoumání.

Kyberpunk.org
<http://www.kyberpunk.org/>
Portál přinášející uživatelům novinky a články o nejnovějších trendech z oblasti kyberpunku, umělé inteligence, robotiky či virtuální reality.

KP na Facebooku
<http://www.facebook.com/pages/Kyberpunk/207037112991>

Hudba na Stream.cz
<http://www.stream.cz/video/423277-avventurato-kyberpunk>

Zajímavý článek o KP na Topzine
<http://www.topzine.cz/kyberpunk-neni-mrtvy/>

Etymologie KP
<http://www.zivel.cz/index.php?content=article&id=340>

Kyberpunkoví autoři:
W. Gibbon
B. Sterling
J. Shirley
R. Rucker

4.4 Fan fiction

Fan fiction můžeme definovat jako literární dílo vycházející z jiného díla (nejen literárního), jejímž autorem je fanoušek dané oblasti. Původním dílem může být literární dílo, komiks, film, seriál ad., nejedná se o plagiáty či kopírování obsahů, ale o vytváření obsahů nových (doplňkových). Fan fiction se šíří prostřednictvím internetu a sociálních sítí, její výhodou je především možnost okamžité aktualizace obsahu a online dostupnost. Fan fiction ovlivňuje i další umělecká odvětví (fan art apod.).

Fan fiction vzniká na základě trendů soudobé společnosti, na základě úspěšných filmů či knih. Nabízíme Vám odkazy týkající se fan fiction u nás i ve světě, konkrétní ukázky jsou zaměřeny na současnou tvorbu.

Zahraniční stránky

Fanfiction.net
<http://www.fanfiction.net/>

Harry Potter na Fanfiction.net
http://www.fanfiction.net/book/Harry_Potter/

Harry Potter FF
<http://www.harrypotterfanfiction.com/>

FF Twilight
<http://www.fanfiction.net/book/Twilight/>

Avatar FF
<http://avatar-fanfiction.com/>

České stránky

Avatar FF
<http://www.avatar-fanfiction.ic.cz/>

Harry Potter FF povídky
<http://www.potterpovidky.cz/web/>

Příklad FF blogu
<http://fanfiction.webovastranka.cz/>

FF na Mysteria
<http://fanfiction.mysteria.cz/web.htm>

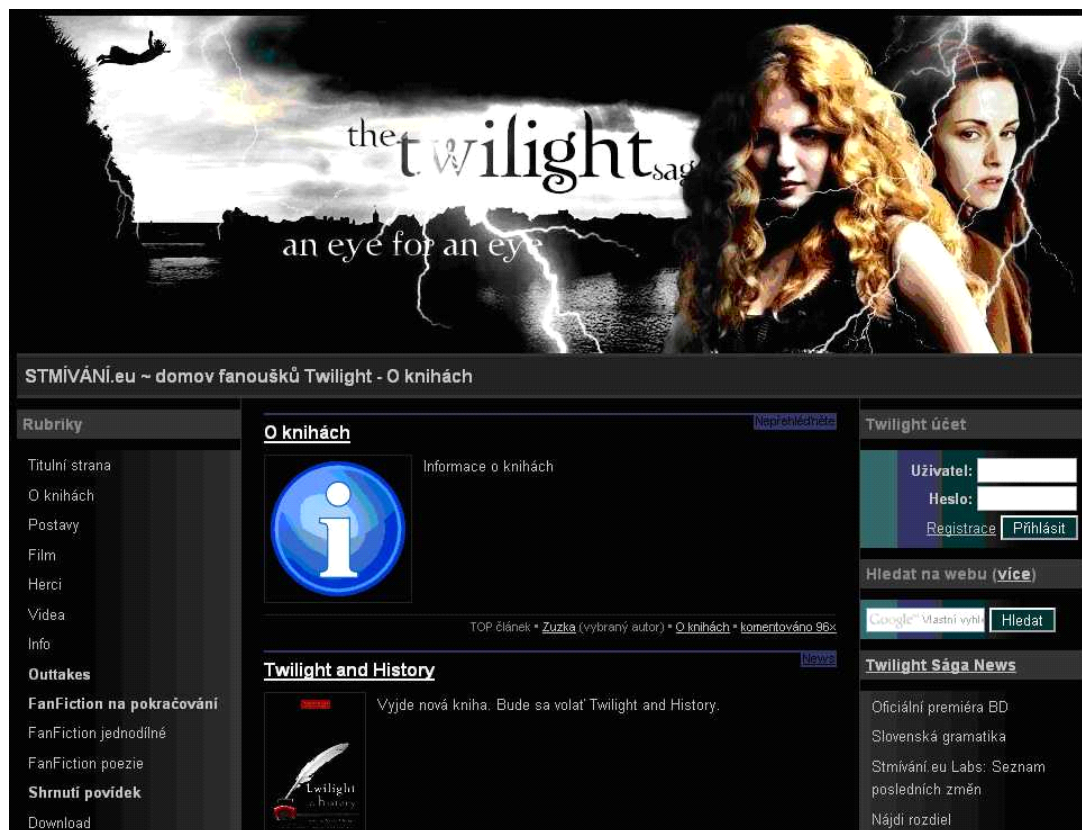
FF na WZ

<http://www.fan.wz.cz/>

FF povídky na Liter.cz
<http://liter.cz/Povidky/kat-440.aspx>

Avatar FF
<http://avatar-fanfiction.com/>

FF Stmívání (Twilight)
<http://www.stmivani.eu/fanfiction/>

Analýza ICT zdrojů dané oblasti

Art on the Net <http://www.art.net/>

Projekty Markéty Baňkové www.city.je a <http://www.nycmap.com/>

Veronika Bromová (netart) <http://www.avu.cz/bromova/>

Netartový projekt Grammatron <http://www.grammatron.com/>

Fanfiction.net <http://www.fanfiction.net/>

Český portál o kyberpunku <http://www.kyberpunk.org/>

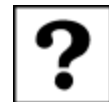
Fanfiction povídky Harry Potter <http://www.potterpovidky.cz/web/>

Shrnutí

Literární tvorba na internetu v současnosti zahrnuje velké množství žánrů, které využívají internet pouze jako prostor pro šíření informací či jako médium pro vytváření informace samotné. Nejrozličnější literární servery zaměřené obecně či na fan fiction a jiné styly nabízejí každému uživateli prostor pro šíření vlastních myšlenek, možnost zapojení do diskuzí a sdílení či komentování aktuálního dění pomocí sociálních sítí. Literární tvorba na internetu má množství výhod, ale skýtá i určité nevýhody, které mohou být pro některé z uživatelů překážkou. Musíme však přiznat, že prostor internetu je natolik otevřený, že v něm každý může najít právě to, co hledá.

Kontrolní otázky a úkoly

1. Uved'te české literární servery amatérského literárního umění.
2. Prozkoumejte Písmák.cz a uveďte možnosti jeho využití ve výuce.
3. Definujte pojmy netart a kyberliteratura.
4. Vyhledejte na internetu jakékoliv netartové video.
5. Definujte pojem fan fiction.
6. Pokuste se sesbírat od svých žáků informace o tom, o jaké fan fiction se aktuálně zajímají.
7. Uveďte tři webové stránky zabývající se fan fiction.
8. Jmenujte tři faktory, jimiž je ovlivněn vznik aktuálních fan fiction.
9. Vymyslete způsob, jak byste zapojili fan fiction o Harry Potterovi do hodiny literární výchovy.

Pojmy k zapamatování

- Písmák, Blue World, Liter, Poeta, Totem,
- netart, kyberkultura, kyberpunk, kyberliteratura,
- kolaborativní literatura, hypertextová povídka,
- fan fiction (s vlastními příklady), blog.

Literatura

HORROCK, Ch. Marshal McLuhan a virtualita. Praha : Triton, 2002. ISBN 80-7254-269-9.

MCLUHAN, M. Člověk, média a elektronická kultura. Výbor z díla. Jota : Brno, 2000. 80-7217-128-3.

MCLUHAN, M. Jak rozumět médiím. Praha : Odeon, 1991.

NEGROPONTE, N. Digitální svět. Praha : Management Press, 2001.

LÉVY, P. Kyberkultura, Praha : Karolinum, 2000.